

Suomen tietokirjailijat ry on tukenut teoksen kirjoittamista.

Copyright © 2022 Tekijä & Gaudeamus

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi

Kansi: Ville Karppanen

KL 59.51 • UDK 57, 616

ISBN 978-952-345-176-6

Painopaikka: Printon Trükikoda, Tallinna 2022

SISÄLLYS

	JOHDANTO	11
1	KORONAVIRUSTEN LAAJA JOUKKO	18
	Kananpojan aivastus	18
	Tukkoisia neniä Englannissa	19
	Virusten kruunajaiset	21
	Syksyn kiertolaiset	22
	Raskaan sarjan koronavirukset SARS-CoV-1 ja MERS-CoV	25
	Huomaamatta jäänyt koronaviruspandemia ja muinainen epidemia?	27
	Lepakoiden koronavirukset	29
	SARS-CoV-2:n alkuperää etsimässä	34
2	ENSIMMÄINEN AALTO	43
	Wuhanin joulukuu ja varoituspillin puhaltajat	43
	Virusen löytäjät	49
	Hyväkin valvontajärjestelmä voi pettää	53
	Epidemiasta pandemiaksi	57
	Italian epidemia Euroopan tartuntojen lähteenä	60
	Pandemia yltää Yhdysvaltoihin	62
	WHO myrskyn silmässä	66
3	VIRUS JA SEN OMINAISUUDET	73
	Geenit ja proteiinit	73
	Soluihin nopeasti tai hitaasti	77
	Infektiolle alttiit solut	83
	Vaaralliset pisarat	87
	Virus vaihtaa kasvoja	90
	Virusmuunnokset kilpasilla	96

4	KORONAN KOURISSA	101
	Nuhasta keuhkokuumeeksi	101
	Vaurioita eri puolilla elimistöä	103
	Hyvä paha immuunijärjestelmä	108
	Pitkäaikainen kiusa	113
	Lievä vai vakava?	114
5	RAJOITA, SUOJAA, TESTAA, JÄLJITÄ	120
	Eristys, karanteeni ja muita ei-lääkkeellisiä keinoja	120
	Suljetut kaupungit	123
	Riittävätkö varusteet?	126
	Suuri maskidebatti	129
	Testejä toisen perään	133
	Tartuntojen jäljillä	139
	Ruotsin linja ja kysymys laumasuojasta	141
6	LÄÄKKEIDEN ETSINTÄ	150
	Taisteluun ilman taikaluotia	150
	Apua remdesiviiristä?	151
	Klorokiinin menetetty maine	154
	Tulehduksia hillitsevä deksametasoni	160
	Uusia lääkkeitä ja lääkeaihoita	161
7	PELASTAVAT ROKOTTEET	168
	Rokotekehittelyn pitkä tie	168
	Vauhtia isolla rahalla	170
	Erilaisia koronarokotteita	171
	Säilyykö suoja?	182
	Virusmuunnokset tulevat – toimivatko rokotteet?	184
	Tuotantovaikeuksia ja poliittisia kiistoja	186
	Rokotentalismia?	189
	Rokotevastaisuus valokeilassa	193
8	PANDEMIAN OHEISVAIKUTUKSET	197
	Rutto, influenssa ja COVID-19	197
	Talouden kolhut	199
	Köyhyys ja ruokapula	202
	Apu elvytyksestä	205

Terveydenhoitovelka ja terveyden sosiaalinen ulottuvuus	206
Koulutuksen ongelmat	209
COVID-19 ja kansainvälinen politiikka	211
Suurvaltapieliä	215
LOPUKSI: PANDEMIA JATKUU – MILLOIN TULEE SEURAAVA? .	220
Liitteet	231
Viitteet ja kirjallisuus	244
Lisälukemista	314
Hakemisto	315
Kirjoittaja	320

Tietolaatikat

Poliittista köydenvetoa	39
Tieteen ja urheilun kaupunki	45
Presidentin puhe	55
Koronaviruksen toinen kruunu	82
Miten virusmuunnokset syntyvät?	90
”Hemmetinmoinen sotku!”	95
Imusolujen kato	111
Tuhon kierre keuhkoissa	112
Monenlaisia riskigenejä	115
Kelvottomien testien tapaus	128
Testitulos ilmasta tai silmästä?	138
Klorokiinin lähettiläs	156
Loislääke ivermektiiini	160
Vasta-aineita ja plasmahoitoja	162
Ei aina kuin Strömsössä	176
Yhdessä enemmän?	179
Matkailun synkkä vuosi	201
Vähemmistöt ja COVID-19	208
Ei pelkkää ilmaa	229